QORAQALPOGʻISTON RESPUBLIKASI
STATISTIKA BOSHQARMASI

2022- YILDA QORAQALPOGʻISTON RESPUBLIKASIDA TURIZM VA DAM OLISH RIVOJLANISHINING ASOSIY KOʻRSATKICHLARI

Oʻzbekiston Respublikasida turizm va dam olish rivojlanishining asosiy koʻrsatkichlari

Turizm xalqaro xizmatlar bozori tarkibidagi muhim tarmoqlardan biri boʻlib, buning natijasida XXI asrning boshida (bir qator tabiiy ofatlar, global inqiroz va siyosiy mojarolarning keskinlashuviga qaramay) iqtisodiy samaradorlik boʻyicha dunyoda birinchi oʻrinni egallagan boʻlib neft ishlab chiqarish va avtomobilsozlik kabi muhim tarmoqlarni ortda qoldirgan.

Biroq, turizm nafaqat iqtisodiy rivojlanishning kuchli vositasi, shuningdek, u muayyan hudud qiyofasini yaratish, kelajak yutuqlari va tarixini targʻib etishda ham samarali omil boʻlib xizmat qiladi. Turizm mamlakat iqtisodiyotining rivojlanishiga eng katta taʼsir koʻrsatadi. Turli davlatning turistik va rekreatsion salohiyati juda murakkab tushuncha boʻlib, bir maʼnoda talqin qilish va baholash qiyin. Bu koʻp jihatdan turistik salohiyatning asosini, har bir alohida davlatning kelib chiqishi va mohiyatiga koʻra har xil boʻlgan madaniy, tabiiy va tarixiy meros obyektlari tashkil etishiga bogʻliq. Shu bilan birga, siyosiy, iqtisodiy, huquqiy, madaniy, ijtimoiy va psixologik xususiyatga ega boʻlgan bir qancha tashqi omillar turistik yoʻnalishning jozibadorlik darajasining yakuniy koʻrsatkichlariga sezilarli taʼsir koʻrsatadi.

Hozirgi vaqtda dunyoda turizmning roli doimiy ravishda oʻsib bormoqda, bu turizmning odamlar hayotidagi roliga, shuningdek, butun mamlakatlar iqtisodiyotiga taʼsiri kuchayishi bilan bogʻliq. Turizmdagi xizmatlarning aksariyati eng kam yoʻqotishlar bilan amalga oshiriladi, turizm jahon iqtisodiyotiga tobora koʻproq taʼsir qilmoqda bularning barchasi turizmning oʻziga xos belgisidir. Faoliyatning turizm sektori qoʻshilgan qiymatning eng yuqori koʻrsatkichiga erishishga imkon beradi. Hozirgi bozor iqtisodiyoti sharoitida sayyohlik kompaniyalari yangi xizmatlar mahsulotlarni ishlab chiqish muhimligi va zarurligini tobora koʻproq yetmoqda.

2022- yilda turistik firma va tashkilotlar faoliyatining asosiy ko'rsatkichlari

Turistik firma va tashkilotlarining tumanlar bo'yicha soni , *birl.*

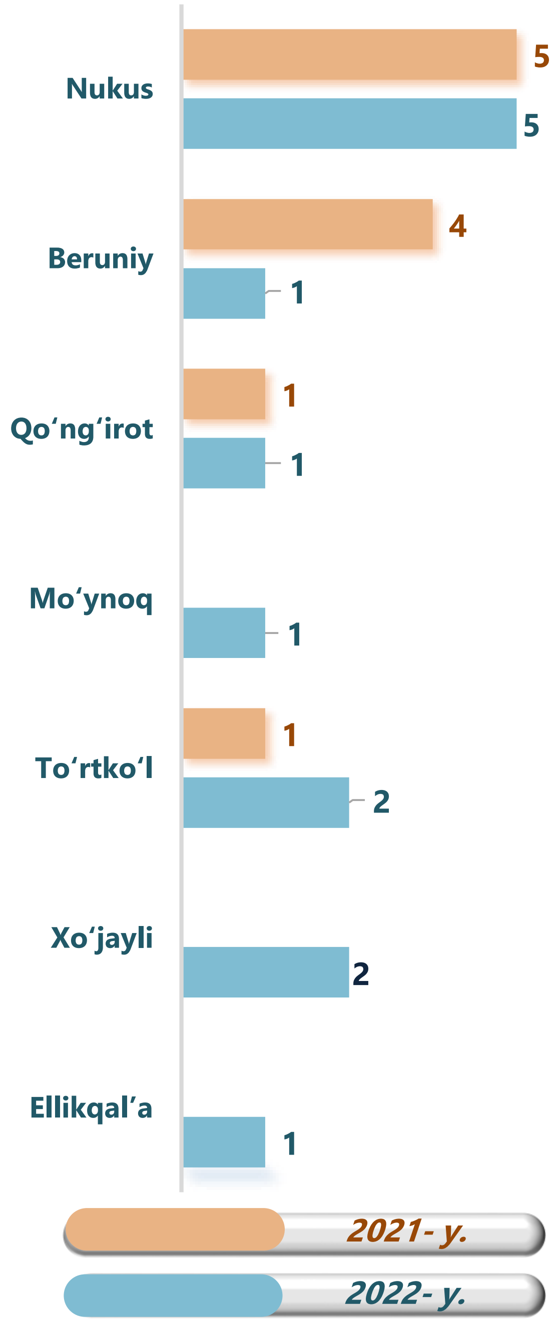

2022- yilda qabul qilinganlar soni, *ming kishi*

1,1 jami

ulardan:

1,1 O'zbekiston fuqarolari

2022- yilda jo'natilganlar soni, *ming kishi*

8,7 jami

0,1 ulardan xorijiy mamlakatlarga

8,6 O'zbekistonga

2022- yilda turistik firma va tashkilotlar faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

Sotilgan sayyohlik yo‘llanmalari, *birlik*

Tumanlar bo‘yicha sotilgan sayyohlik yo‘llanmalari, *birlik*

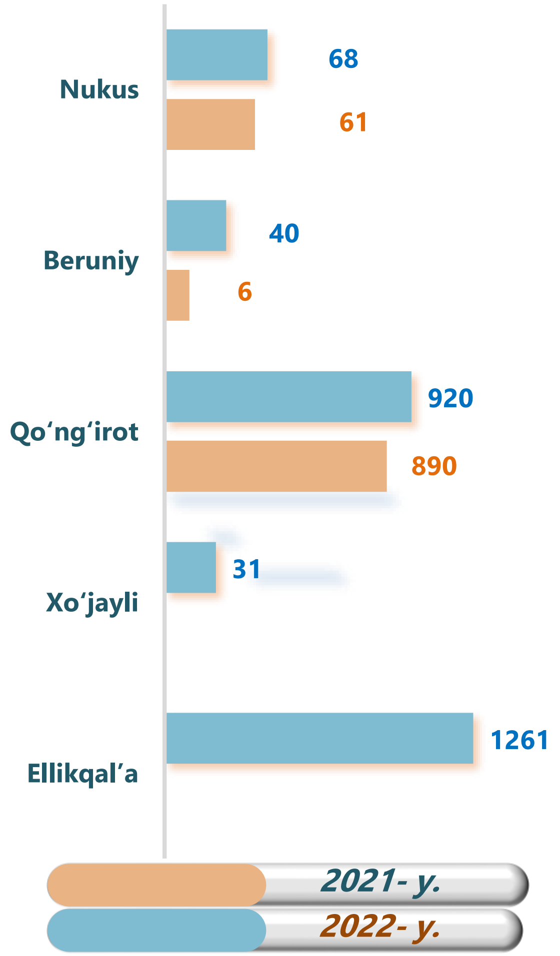

Turistik firma va tashkilotlar xodimlari, *kishi*

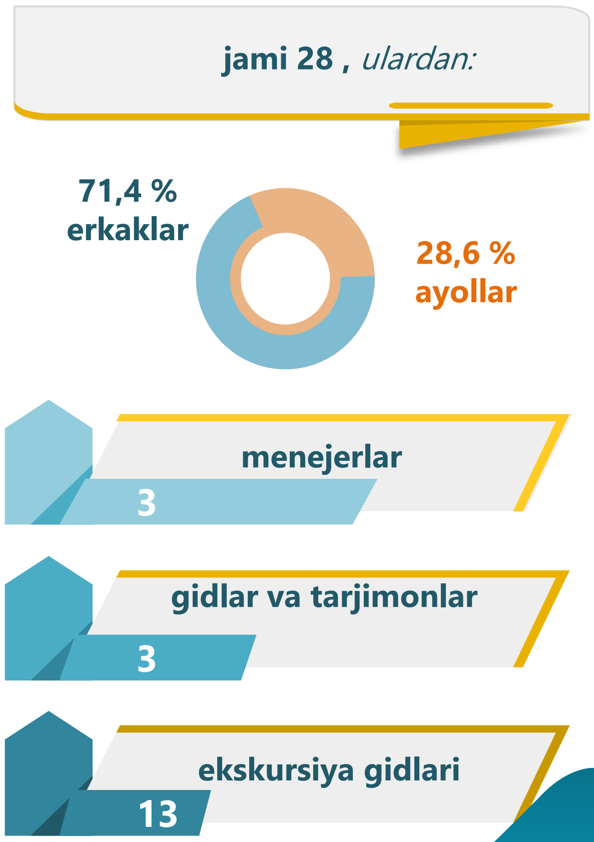

2022- yilda mehmonxonalar va shunga o‘xshash turar joy obyektlari faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

2022- yil davomida Qoraqalpog‘istonda **44** ta mehmonxona va shunga o‘xshash joylashtirish obyektlari faoliyat ko‘rsatgan bo‘lib, ulardan **97,6 %** mehmonxonalar, va **2,4 %** boshqalarga to‘g‘ri keladi.

Mehmonxonalar va shunga o‘xshash obyektlar, *birlik*

Xonalar *0,6 ming nomerlar* *1,5 ming o‘rinlar*

Tunab qolishlar soni *74,0 ming birlik*

Tumanlar bo‘yicha mehmonxonalar va shunga o‘xshash obyektlar soni, *birlik*

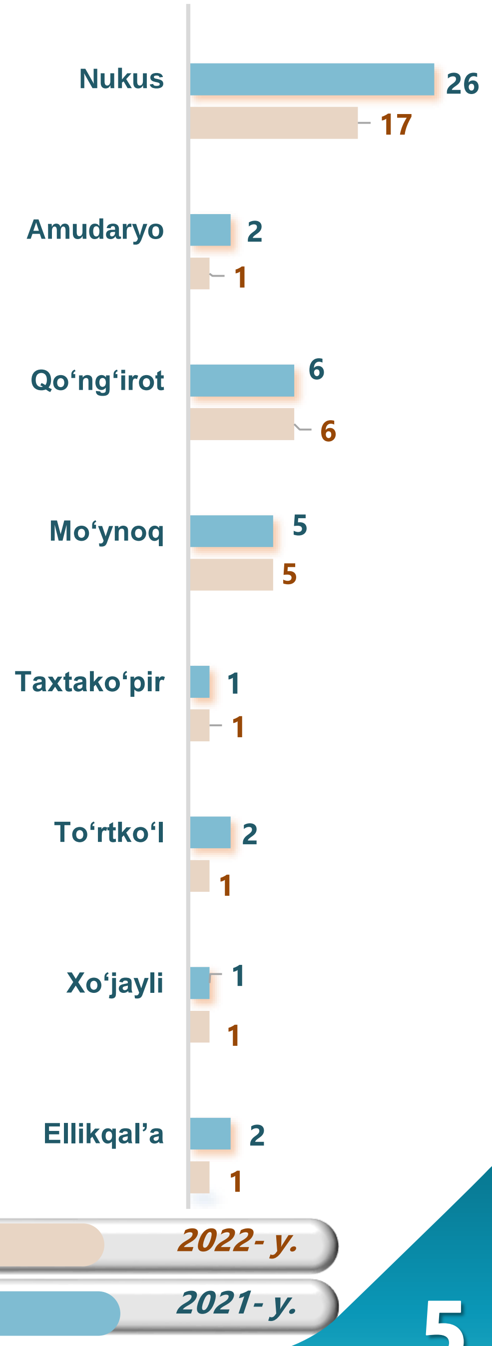

2022- yilda mehmonxonalar va shunga o‘xshash joylashtirish muassasalarda shaxslarni joylashtirish

2022- yil davomida mehmonxonalar va shunga o‘xshash joylashtirish muassasalarga **35,0** ming kishi joylashtirildi, ulardan **78,7 %** i O‘zbekiston fuqarolari, **6,6 %** MDH ga a’zo davlatlar fuqarolari va **14,6 %** i xorijiy davlatlar fuqarolari bo‘ldi.

Joylashtirilgan shaxslar soni

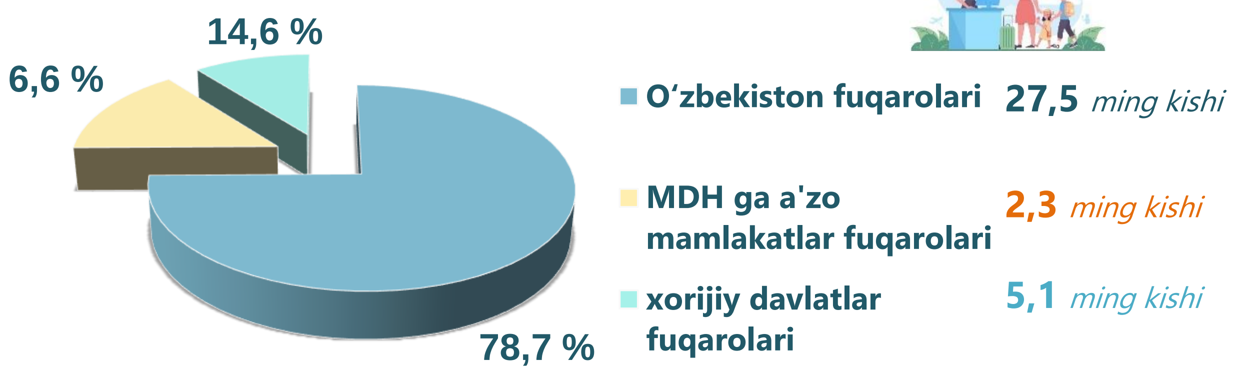

2022- yilda mehmonxonalar va shunga o‘xshash turar joylarga joylashtirishtirilgan shaxslardan **21,4** ming kishi ish yuzasidan va kasbga oid maqsadida, **7,8** ming kishi ta’til, bo‘sh vaqt va dam olish maqsadida, **0,4** ming nafari do‘stlar va qarindoshlardan xabar olish maqsadida, **0,1** nafari ta’lim va kasbiy tayyorgarlik maqsadida, **0,03** ming nafari davolovchi va sog‘lomlashtiruvchi muolajalar maqsadida, **5,0** ming nafari boshqa shaxsiy tashrif maqsadlarida kelgan.

Sayohat maqsadi kelgan shaxslarni joylashtirish, ming kishi

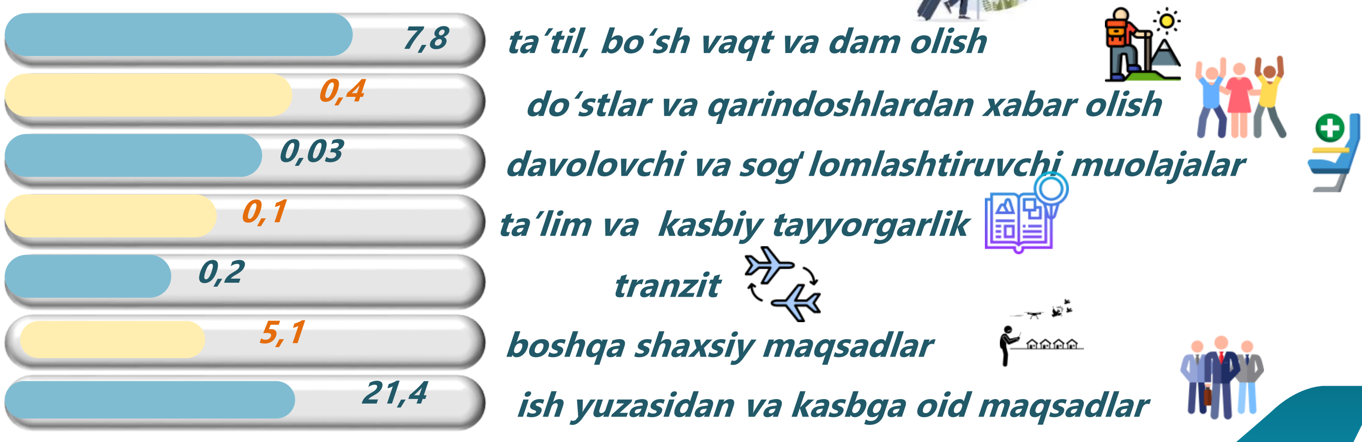

2022- yilda ixtisoslashtirilgan joylashtirish muassasalari obyektlari faoliyatining asosiy koʻrsatkichlari

2022- yilda ixtisoslashtirilgan joylashtirish mussasalari obyektlari soni **405** tani tashkil etib, shundan **22,2 %** i Ellikqal’a tumanida, **16,7 %** Beruniy va **11,1 %** Nukus shahrida faoliyat yuritmoqda. Ixtisoslashtirilgan muassasalar turlari boʻyicha sanatoriya - profilaktoriya **1** ta, katta yoshlilar uchun sanatoriya **6** ta, bolalar uchun sanatoriyalar **2** ta va **8** ta boshqa ixtisoslashtirilgan joylashtirish muassasalaridan tashkil topgan.

Tumanlar boʻyicha ixtisoslashtirilgan joylashtirish muassasalari soni, *birlik*

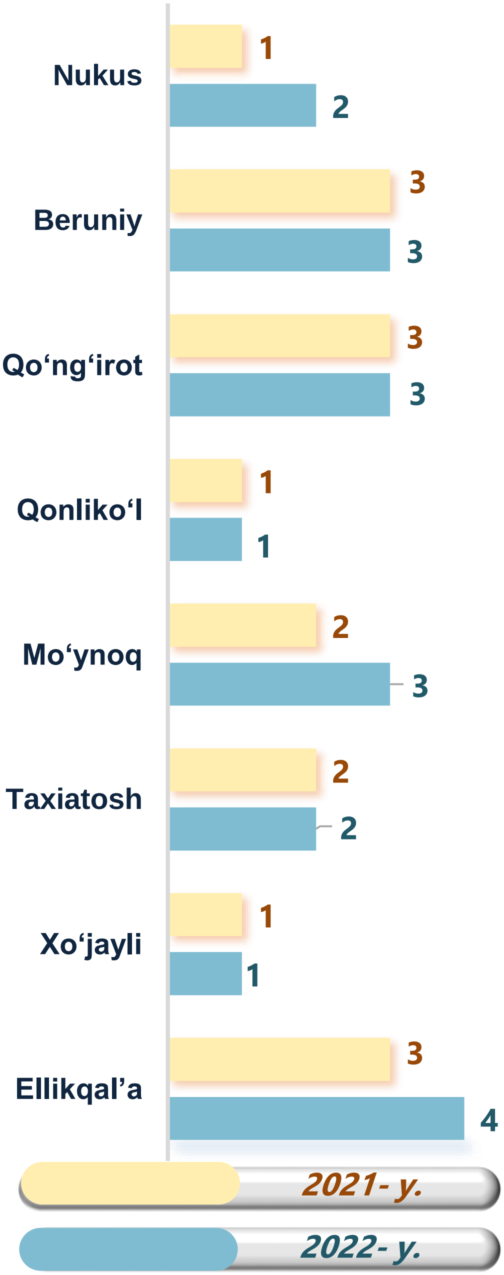

Turlari boʻyicha ixtisoslashtirilgan joylashtirish muassasalari binolari, *birlik*

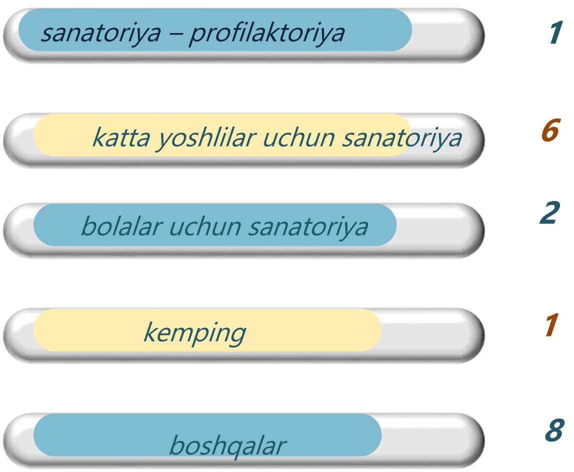

Xonalar, *ming birlik*

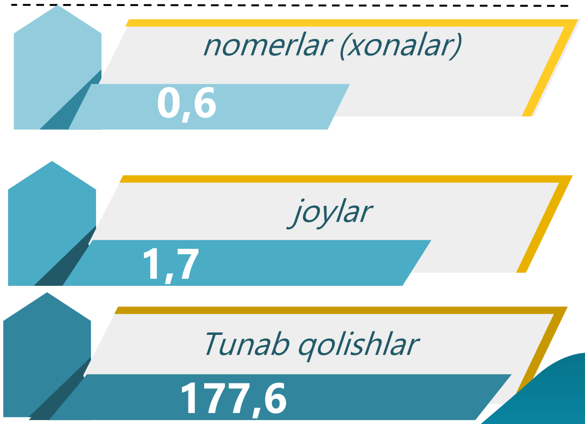

2022- yilda shaxslarni ixtisoslashtirilgan joylashtirish muassasalariga joylashtirish faoliyatining asosiy koʻrsatkichlari

2022- yil davomida 15,0 ming kishi ixtisoslashtirilgan joylashtirish muassasalariga joylashtirildi, ulardan 99,8 % i Oʼzbekiston fuqarolari, 0,2 % MDH ga aʼzo davlatlar fuqarolari boʻldi.

Joylashtirilgan shaxslar soni

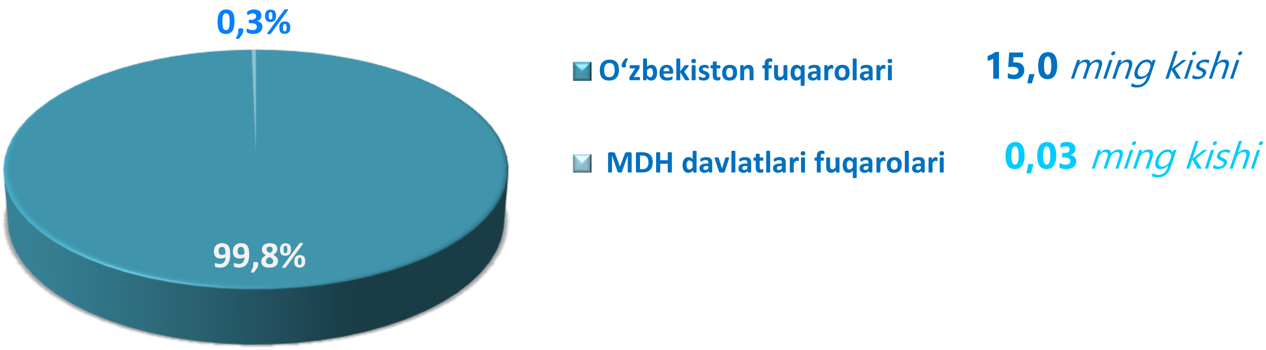

Ixtisoslashtirilgan joylashtirish muassasalariga joylashtirilgan shaxslardan **8,6** ming kishi davolovchi va sogʻlomlashtiruvchi muolajalar maqsadida, **4,4** ming kishi taʼtil, boʻsh vaqt va dam olish maqsadida, va **2,0** ming kishi boshqa shaxsiy maqsadlarda kelgan.

Sayohat maqsadida kelgan shaxslarni joylashtirish, *ming kishi*

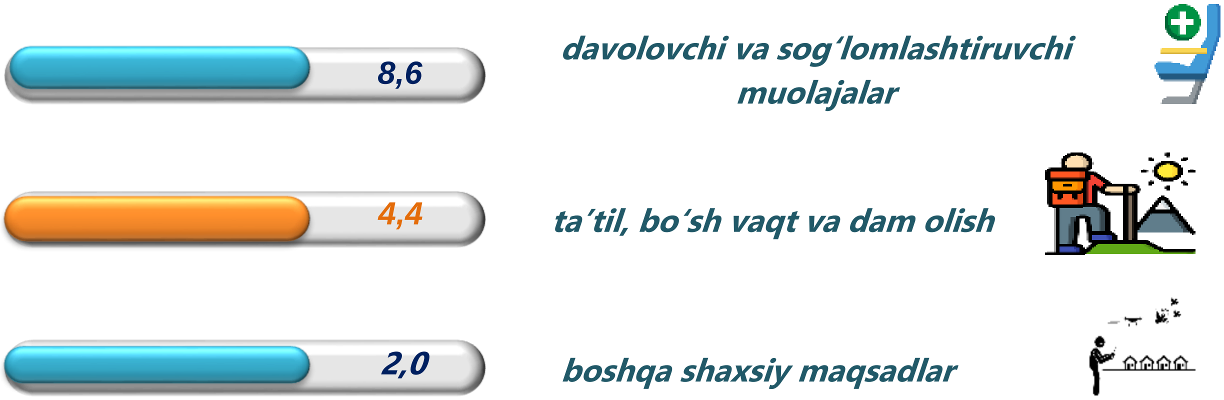

2022- yilda individual joylashtirish muassasalari obyektlari faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

2022- yil davomida Qoraqalpog‘istonda **6** ta individual joylashtirish muassasalari obyektlari faoliyat ko‘rsatgan bo‘lib, ulardan **83,3 %** i mehmon uylari, **16,7 %** o‘tov lagerlariga ulushiga to‘g‘ri keldi.

Individual joylashtirish muassasalari, *birlik*

5 mehmon uyi

1 o‘tov lageri

Xonalar

36 *xonalar*
95 *joylar*

Tunab qolishlar ***8,9*** *ming birl.*

**yuridik shaxs maqomiga ega bo‘lgan dala hovlilar*

Tumanlar bo‘yicha individual joylashtirish muassasalari soni, *birlik*

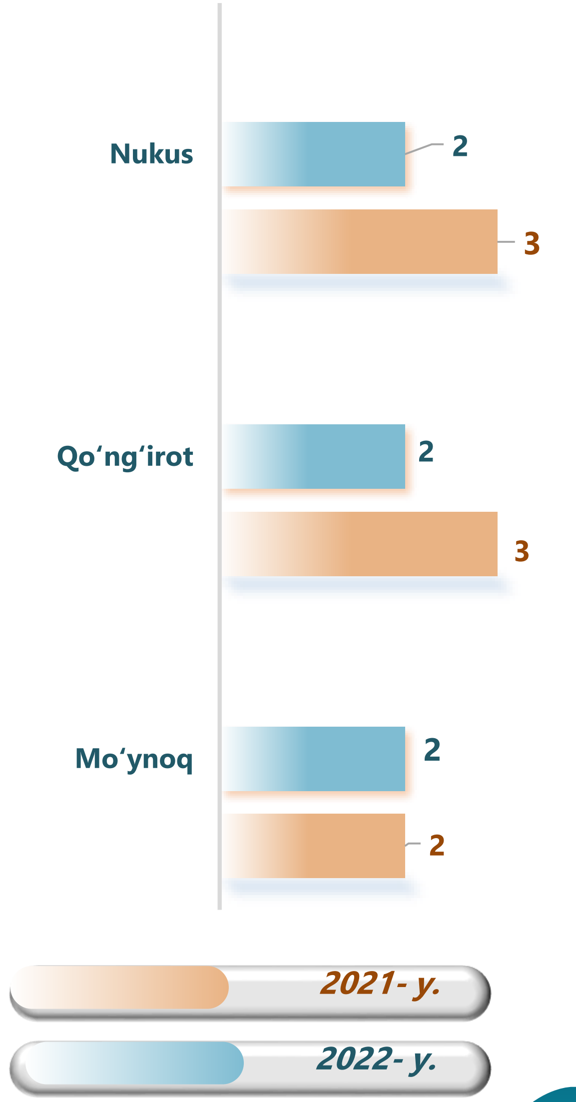

2022- yilda shaxslarni individual turar joylarga joylashtirish faoliyatining asosiy koʻrsatkichlari

2022- yil davomida individual turar joylarga **4,7** ming kishi joylashtirildi, ulardan **64,2 %** i Oʻzbekiston fuqarolari, **26,5 %** xorijiy davlatlar fuqarolari va **9,3 %** MDH ga aʼzo davlatlar fuqarolari boʻldi.

Joylashtirilgan shaxslar soni

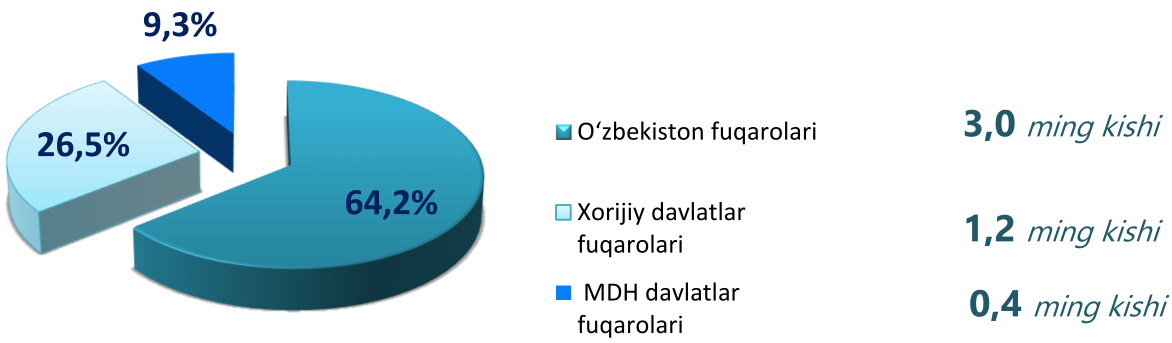

Individual turar joylarga joylashtirilgan shaxslardan **1,4** ming kishi taʼtil, boʻsh vaqt va dam olish maqsadida, **1,9** nafari ish va kasbiy maqsadlarda, **0,5** nafari tranzit. va **0,6** nafari boshqa shaxsiy maqsadida kelganlar.

Sayohat maqsadida kelgan shaxslarni joylashtirish, *ming kishi*

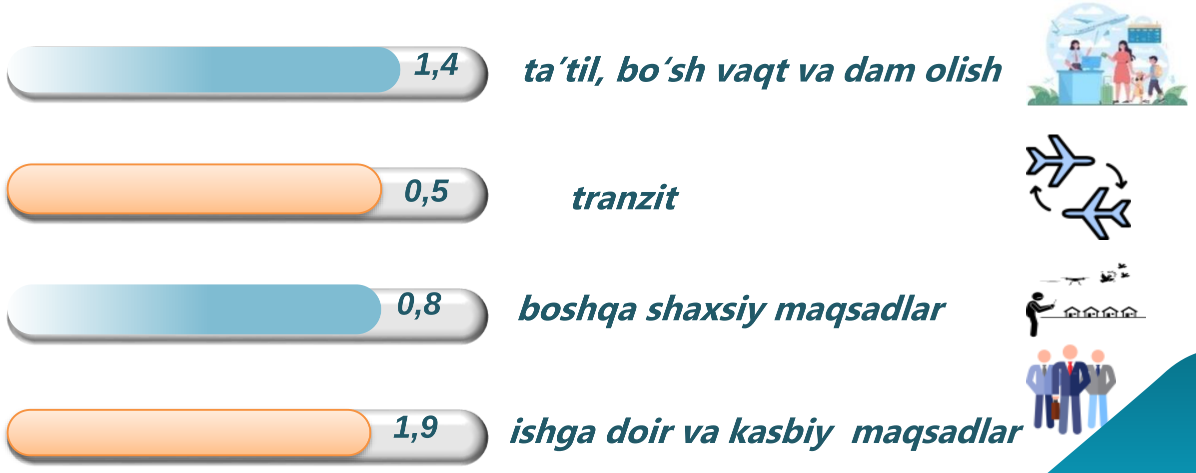

2022- yilda boshqa joylashtirish muassasalari faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

2022- yilda boshqa joylashtirish obyektlari soni **2** tani tashkil etdi. **2,0** ming nafar kishiga xizmat ko‘rsatildi.

Boshqa joylashtirish vositalari soni, *birl.*

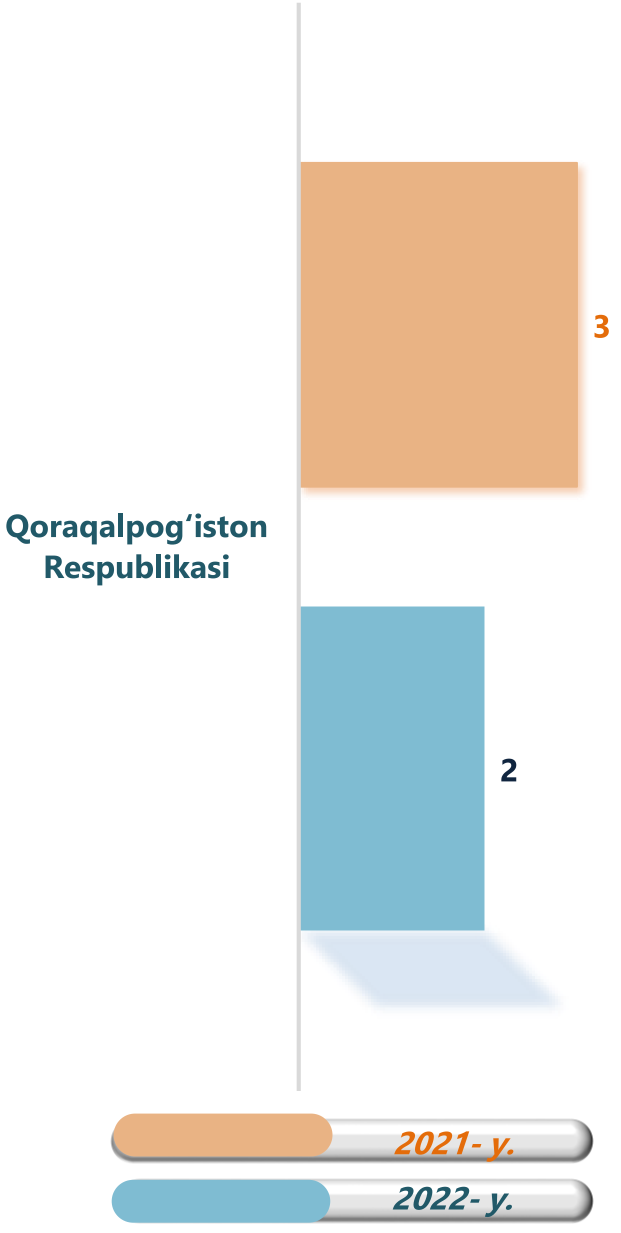

Boshqa joylashtirish vositalari, *birl.*

2 yotoqxonalar

xonalar:

0,6 *ming xonalar*

2,1 *ming joylar*

623,5 *ming tunab qolishlar*

2022- yilda boshqa turar joylarga shaxslarni joylashtirish faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

2022- yil davomida **2**,**0** ming kishi boshqa turar joylarga joylashtirildi, ulardan **99,7** % i O‘zbekiston fuqarolari va **0,3** % MDHga a’zo davlatlar fuqarolari bo‘ldi.

Joylashtirilgan shaxslar soni

Boshqa turar joylarga joylashtirilgan shaxslardan **2,0** ming kishi ta’lim va kasbiy tayyorgarlik maqsadlarda kelgan.

Sayohat maqsadida kelgan shaxslarni joylashtirish, *ming kishi*

ta’lim va kasbiy tayyorgarlik

Statistikaga oid eslatmalar

Turizm – jismoniy shaxsning doimiy yashash joyidan, vaqtinchalik yashash joyidan (joyidagi) manbalardan daromad olish bilan bog‘liq faoliyat bilan shug‘ullanmasdan chiqib ketishi (sayohat qilishi).

Turist – vaqtinchalik yashash uchun biron bir mamlakatga (joyiga) yigirma to‘rt soatdan o‘n ikki oygacha bo‘lgan muddatda vaqtinchalik yashash uchun, daromad olish bilan bog‘liq faoliyat bilan shug‘ullanmasdan, yoki kamida ma’lum bir muddatga vaqtincha yashash uchun borgan jismoniy shaxs.

Kirish turizmi kiruvchi sayyohlik safari davomida ushbu mamlakatdagi norezident mehmonning faoliyatini o‘z ichiga oladi.

Chiqish turizmi ko‘rilayotgan mamlakatdan tashqarida doimiy yashovchi mehmonning chiqish yoki ichki turistik sayohati doirasidagi faoliyatini o‘z ichiga oladi.

Mehmon (ziyoratchi) – boshqa davlatga o‘z kasbiy faoliyatidan daromad olishdan boshqa maqsadni ko‘zlab kelgan shaxs.

Do‘stlar va qarindoshlarni ziyorat qilish – ushbu turkumga qarindoshlar yoki do‘stlarni ziyorat qilish kabi faoliyatlar kiradi; to‘ylarda, dafn marosimlarida yoki boshqa oilaviy tadbirlarda qatnashish; kasal yoki qariyalarga qisqa muddatli g‘amxo‘rlik va boshqalar.

Ta’lim va kasbiy tayyorgarlik – ushbu toifaga ish beruvchilar yoki boshqa tashkilotlar/shaxslar tomonidan to‘lanadigan qisqa muddatli kurslarda qatnashish, maxsus o‘quv dasturlarini tamomlash yoki kurslarda ma’lum ko‘nikmalarga ega bo‘lish, jumladan, pullik o‘qish, til o‘rganish, kasbiy yoki boshqa maxsus kurslar, ta’tillar va hokazolar kiradi.

Davolanish va sog‘lomlashtirish muolajalari – Ushbu toifaga shifoxonalardan, poliklinikalardan, sanatoriyalardan va tibbiy-ijtimoiy muassasalardan keyingi tibbiy yordam ko‘rsatish xizmatlarini olish, dengizga va boshqa kurortlarga tashrif buyurish, shuningdek, tibbiy maslahat asosida tibbiy yordam olish uchun boshqa ixtisoslashtirilgan muassasalar kiradi. Tibbiy asbob-uskunalar va xizmatlardan foydalangan holda kosmetik jarrohlik.

Ishga doir va kasbiy maqsadlar – ushbu toifaga yakka tartibdagi tadbirkorlar va xodimlarning faoliyati, agar ularda mamlakatda yoki tashrif buyurilgan joyda rezident ishlab chiqaruvchi bilan aniq yoki nazarda tutil mehnat munosabatlari belgilari bo‘lmasa, shuningdek investorlar,tadbi va boshqalar faoliyati kiradi.

Press-relizlarni tayyorlash uchun mas’ul :
Ijtimoiy soha statistikasi bo‘limi

Qoraqalpog‘iston Respublikasi
statistika boshqarmasi

www.qrstat.uz

Tel: +99861 222-79-83